

Open Universiteit

Kader voor formatieve en summatieve toetsing

Kader voor formatieve en summatieve toetsing

Vastgesteld door het College van bestuur d.d. 22 februari 2022¹

¹ Deze notitie is geschreven door medewerkers van AZ en ECO.

Inhoud

05. **1 Achtergrond**

07. **2 Uitwerking van de bouwstenen**

- 2.1 Formatief toetsen en summatief toetsen
 - 2.2 Leerdoelen en de keuze voor toetsopdrachten
 - 2.3 Toetsvormen voor summatieve toetsen
 - 2.4 Formatieve toetsing als activerende werkvorm
 - 2.5 Aandacht voor leerlijnen: e-portfolio
-

10. **3 Richtlijnen voor toetsing**

11. **4 Innovatie: ontwikkeling van toetsmethodieken**

Bijlagen

12.

- Bijlage 1 Lerdoelen, bijpassende gedragstermen en toetsvormen
 - Bijlage 2 Richtlijnen voor toetsing
-

1 Achtergrond

Deze notitie heeft als doel om de kaders te stellen voor toetsing die past bij het OU onderwijsmodel en voor 2022 en volgende jaren een goede basis biedt voor verdere digitaliseringsmogelijkheden. Deze notitie bouwt voort op een stevig fundament dat is gelegd vanaf de start van de Open Universiteit (OU). De complexiteit van het afnemen van landelijke tentamens noopte bij de start van de OU tot de inrichting van een tentamenbureau (nu TenC) dat procedures formuleerde ten aanzien van productie, afname en verwerking van de formele toetsen. Vooruitstrevend was in die tijd het afnemen van geïndividualiseerde tentamens op basis van itebanktechnologie. Het tentamenbureau bestond uit een team van toetsdeskundigen en tentamenfunctionarissen. De wetenschappelijke stafleden werden voor een groot deel ontzorgd van praktische zaken en konden zich concentreren op de inhoud van de tentamens en het onderwijs. Deze werkwijze heeft door de jaren heen zijn nut bewezen. De aanpak heeft geleid tot toetsvormen met een hoge validiteit, betrouwbaarheid en transparantie. Procedures rondom de productie, afname en verwerking van tentamens zorgen voor een hoge proceskwaliteit, waarbij toeval, willekeur en idiosyncratisch handelen zo veel mogelijk worden voorkomen.

Dit biedt de OU ruimte om de komende jaren de toetsen en toetsprocessen met behoud en versterking van kwaliteit af te stemmen op veranderende nieuwe onderwijsmodellen, nieuwe doelgroepen en nieuwe technologie. In september 2020 zijn door het College van bestuur en decanen/directeuren zeven uitgangspunten voor de aanpassing van het OU onderwijsmodel vastgesteld:

- 1 sterke punten huidige onderwijsmodel: structuur en rendement;
- 2 de OU-infrastructuur: online onderwijs, zelfstudie van leermateriaal, studiecentra;
- 3 een sterkere verbinding met onze studenten;
- 4 het benutten van onderwijsexpertise;
- 5 standaardisatie, off-the-shelf waar mogelijk, data-informed (en betaalbaar houden);
- 6 nieuwe doelgroepen met nieuwe wensen (deeltijd, voltijds, werk gerelateerd);
- 7 zichtbaarheid en studentvriendelijkheid.

Deze uitgangspunten zijn verwerkt in een aanpassing van het onderwijsmodel waarover het College van bestuur in juli 2021 heeft besloten en die is beschreven in de brochure *Het OU onderwijsmodel: activerend academisch afstandsonderwijs* (Open Universiteit, 2021). Het aangescherpte onderwijsmodel bevordert de vernieuwing van het OU-onderwijs met behoud van karakter van de diverse inhoudelijke disciplines waarin de OU onderwijs aanbiedt.

Voor de toetsing geldt dat deze aansluit bij het concept van activerend academisch afstandsonderwijs en bijdraagt aan het leren van studenten en daarmee aan de kwaliteit van de opleidingen. Voor de toetsing geldt tevens dat de uitspraken op basis van de toetsing betrouwbaar en valide zijn. De uitgangspunten die hierbij passen zijn achtereenvolgens:

- 1 alle tentaminering bij de OU geschiedt digitaal;
- 2 voor elk onderwijsdoel is er een passende toetsvorm;
- 3 de student kiest de locatie: thuis of in een studiecentrum met adequaat toezicht;
- 4 de logistiek is volledig geautomatiseerd;
- 5 de student heeft snel inzicht in de eigen ontwikkeling en de eigen resultaten;
- 6 het tentamenplatform heeft een portfolio-functionaliteit;
- 7 het tentamenplatform is gebruikersvriendelijk voor studenten en medewerkers.
De toekenning van rechten in het tentamenplatform stelt OU-medewerkers in staat om direct en eigenstandig hun taken uit te voeren.

Voor het ontwikkelen en implementeren van innovatieve toetsmethodieken is het uitdagend dat de OU streeft naar een sterkere verbinding met haar studenten, zichtbaarheid, studentvriendelijkheid en differentiatie in de onderwijsdiensten voor verschillende doelgroepen. De hierboven genoemde uitgangspunten bieden ruimte voor een uitbreiding van formatief toetsen en het herinrichten van het tentamensysteem. Ook bieden zij een agenda voor onderzoek naar en implementatie van innovatieve toetsmethodieken voor samenwerkend leren, naar e-portfolio's en naar meer maatwerk voor studenten uit doelgroepen die zich wensen te ontwikkelen buiten de formele structuren van een bama opleiding. Om de validiteit en betrouwbaarheid van de tentamens te garanderen neemt de OU maatregelen om plagiaat, fraude en andere onregelmatigheden te voorkomen. De OU gaat daarbij uit van het basisprincipe van vertrouwen in de student, maar weet ook uit ervaring dat daar soms moedwillige uitzonderingen op voorkomen.

Een punt van aandacht bij de implementatie van toetsvormen voor specifieke vaardigheden (pleiten, presenteren) is de toegankelijkheid van het onderwijs voor studenten die niet fysiek naar een OU locatie kunnen komen vanwege een functiebeperking, verblijf in buitenland of om een andere goede reden. Er bestaat een spanning tussen enerzijds de didactische wens om dergelijke vaardigheden face-to-face te tentamineren en anderzijds het aanbieden van onderwijsdiensten aan personen uit deze specifieke doelgroepen van de OU. Het is van groot belang om daar goed werkbare oplossingen te vinden. De implementatie van de nieuwe toetsmethodieken zal niet met een 'big bang' worden uitgerold over de OU en er zullen naar verwachting meerdere pilots worden opgezet om innovaties in de praktijk eerst goed te testen.

2 Uitwerking van de bouwstenen

Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op de functie van toetsen, de relatie tussen leerdoelen en toetsvormen, toetsvormen voor summatieve toetsen, formatieve toetsen als activerende werkvormen, het e-portfolio en het toetsen van leerlijnen.

2.1 Functie: formatief toetsen en summatief toetsen

Formatief toetsen is vooral toetsen voor het leren en summatief toetsen is meestal toetsen voor het certificeren. Bij formatief gebruik van toetsen is de opgeleverde informatie gericht op inzicht wat een student weet en kan, om vervolgens met dat inzicht het leerproces eventueel (bij) te sturen. Goede formatieve toetsing leidt tot duidelijke adviezen over de volgende stap in het leerproces. Bij summatief toetsen wordt er een (formeel) oordeel uitgesproken over de kennis en vaardigheden van de student. Bij summatief gebruik van toetsen wordt bepaald in hoeverre studenten de leerdoelen beheersen. Bij voldoende beheersing krijgt de student een certificaat. Goede summatieve toetsing leidt tot goede beslissingen over het wel of niet toekennen van cursus certificaten.

2.2 Leerdoelen en de keuze voor toetsopdrachten

Binnen een opleiding en binnen een cursus is sprake van constructieve alignment: leerdoelen, onderwijsactiviteiten en toetsing moeten goed op elkaar aansluiten. Dat betekent dat bij een leerdoel de best passende toetsvorm wordt gekozen. In Bijlage 1 staat een overzicht van leerdoelen, bijpassende gedragstermen en toetsvormen. Bij de uiteindelijke keuze voor een bepaalde toetsvorm in een specifieke cursus spelen veel factoren een rol, zoals het aantal studenten, het aantal staffleden, het budget, de academische cultuur in een kennisdomein en de verwachtingen van het professionele veld.

Voor leerdoelen gericht op kennis, inzicht en de beheersing van basisvaardigheden wordt meestal gekozen voor meerkeuzevragen of open vragen. Dit type vragen past goed bij Digitale Individueel geroosterde Tentamens (DIT), Digitale Groepsgeroosterde Tentamens (DGT) en Online Mondelinge Tentamens (OMT). Voor leerdoelen gericht op het toepassen van complexe vaardigheden wordt gekozen voor bijzondere verplichtingen (BV). Voor de meer cognitieve vaardigheden (analyseren, beoordelen, construeren) krijgen studenten opdrachten om producten te maken. Bij de cognitieve vaardigheden met een duidelijke gedragscomponent (presenteren, interviewen) krijgen studenten gericht opdracht om dit gedrag te demonstreren. Voor leerdoelen gericht op communicatieve vaardigheden

en samenwerken zijn toetsopdrachten gekoppeld aan een sociale setting, zoals samenwerkend leren, stages of projectonderwijs. Opdrachten hebben betrekking op peer review, logboeken, teambespreking. Voor leerdoelen die betrekking hebben vaardigheden in regulatie van motivatie en persoonlijke ontwikkeling wordt vaak gekozen voor methodieken als ontwikkelgesprekken, plannen van aanpak en dialoog.

2.3 Toetsvormen voor summatieve toetsen

Voor elk onderwijsdoel is er een passende toetsvorm. Elke cursus wordt afgesloten met summatieve toetsing. Er zijn vier tentamenvormen voor summatief toetsen:

- Digitaal individueel geroosterd tentamen (DIT)
- Digitaal groepsgeroosterd tentamen (DGT)
- Online mondeling tentamen (OMT)
- Bijzondere verplichting (BV)

Het tentamen bij een cursus bestaat uit tenminste één summatieve toets. Als de leerdoelen bij een cursus daarom vragen kan het tentamen bestaan uit een combinatie van summatieve toetsen (bijvoorbeeld BV + DIT). Een student heeft de keuze met betrekking tot de locatie van de toets: deze kan afgenomen worden op een OU-toetslocatie of op een andere locatie naar keuze. Het toezicht wordt gerealiseerd met surveillanten op een OU-toetslocatie of via online proctoring. Deze proctoring kan gelijktijdig 'live' plaatsvinden of achteraf door middel van een opname, waarbij te allen tijde de vigerende privacy wet- en regelgeving zal worden nageleefd.

De tentamenplanning draagt bij aan het bieden van een structuur aan de studenten.

Afgeleid van de tentamenplanning kan een persoonlijk studiepad worden opgezet.

De summatieve toetsen leiden tot een certificaat voor de cursus en kunnen tevens een formatieve functie hebben voor het vervolg van de studie.

2.4 Formatieve toetsing als activerende werkvorm

De OU streeft naar intensivering van de begeleiding. Deze begeleiding is het meest effectief als deze gerelateerd wordt aan de leerdoelen en de beoordelingscriteria. Verder komt het formatief toetsen tot uiting in feedback van docenten tijdens het leerproces of op (eind)producten en tentamens en feedback van studieadviseurs of mentoren bij de evaluatie van het studiepad.

De feedback op het tentamen geeft de student inzicht in welke vaardigheid of kennis hij goed en welke vaardigheid of kennis hij minder goed beheerst. Dit inzicht kan gebruikt worden voor het inrichten van de leerlijnen in een opleiding. De feedback tijdens het leerproces is niet uitsluitend voor een specifieke cursus, maar richt zich ook op de leerlijnen in het curriculum. Daarnaast wordt er peer feedback ingezet zodat studenten van elkaar leren. Dit is een activerende werkvorm gericht op de leerdoelen waarbij onderling contact en samenwerking tussen studenten wordt gestimuleerd. In meerdere beroepen waarvoor academisch onderwijs opleidt is samenwerking in omvangrijke, complexe projecten de kern van het professioneel handelen. We zien in het wetenschappelijk onderwijs dan ook een toename van methodieken zoals samenwerkend leren en projectonderwijs. Bij dergelijke cursussen is het verstandig om te kiezen voor een mix van toetsvormen. Deze mix bestaat uit individuele prestaties (kennistoetsen, presentaties, werkstukken) en informatie die voortkomt uit het werken in teamverband (peer feedback, observaties van teamgedrag, groepsproducten, logboeken). Uiteraard dient er sprake te zijn van een goede balans: daar waar vanwege de leerdoelen meer dan in het verleden onderling contact en samenwerking tussen studenten wordt gevraagd, mag dit niet te veel ten koste gaan van de door de meeste studenten zo sterk gewaardeerde flexibiliteit van het OU onderwijs.

2.5 Aandacht voor leerlijnen: e-portfolio

De aandacht voor leerlijnen start bij de aanname dat alle cursussen in samenhang toewerken naar het beheersen van de eindtermen van de opleiding. Informatie uit de afzonderlijke tentamens en bijzondere verplichtingen, maar ook tussenproducten kunnen input geven voor een gestructureerde analyse van de ontwikkeling van individuele kennis en vaardigheden.

Om een overzicht te houden over de ontwikkeling van studenten is een (e-)portfolio nodig, waarin de resultaten en de ontvangen feedback wordt opgenomen. Bij elke opleiding wordt gebruik gemaakt van een e-portfolio voor het volgen en begeleiden van de voortgang van studenten. Bij het in kaart brengen van de ontwikkeling van studenten gedurende het curriculum gaat het vooral om de wijze waarop de beschikbare informatie uit alle toetsmomenten wordt gebruikt; het gaat niet per se om radicaal nieuwe toetsvormen.

Een e-portfolio in combinatie met een studievoortgangstool en zo goed mogelijk geïntegreerd in de nieuwe toetsmethodiek biedt de mogelijkheid om studenten te volgen en eventueel te interveniëren. Hierdoor zal voor sommige studenten studievertraging en/of studieuitval kunnen worden voorkomen.

Portfolio's dragen bij aan leervaardigheden en competentieontwikkeling, omdat zij inzicht verschaffen in het beheersingsniveau van de leerdoelen en de verworven vaardigheden. Het biedt de mogelijkheid tot voortgangsmonitoring van de verworven competenties binnen een leerlijn, programma of opleiding. Met de inzet van e-portfolio's kunnen studenten ondersteund worden in het monitoren en plannen van de individuele ontwikkeling. Ook kan binnen een cursus – mits flexibel genoeg opgebouwd – gericht differentiëren in individuele leerervaringen gerealiseerd worden. De student is zelf de eigenaar van zijn of haar portfolio en bepaalt dus ook wie er toegang krijgen tot het portfolio.

3 Richtlijnen voor toetsing

Het is van belang vernieuwing van onderwijs te funderen op de kwaliteit die er al is. Hiervoor zijn de richtlijnen van het Centraal kader voor de tentamens en examens Open Universiteit de basis. Waar van toepassing zijn deze richtlijnen uitgebreid (zie bijlage 2). Indien het toepassen van de in vergelijking met vroeger scherpere (algemene of additionele) richtlijnen vraagt om meer ontwikkel- en/of begeleidingscapaciteit dient hieraan tegemoet te worden gekomen door een uitbreiding van de formatie. Op individueel docentniveau mogen de scherpere richtlijnen niet leiden tot een stijging van de werkdruk. Een onderdeel van de digitalisering van de (formatieve en summatieve) toetsing is de verkenning van software waardoor studenten in de toekomst in staat worden gesteld om vragen digitaal te beantwoorden waar zij momenteel nog met de hand diagrammen, formules en/of tekeningen maken. Zolang de tentamensoftware dergelijke toepassingen nog niet gebruikersvriendelijk aanbiedt er voor studenten meerdere uitwerkmogelijkheden beschikbaar moeten blijven waarmee zij diagrammen, formules en/of tekeningen kunnen maken.

Transparantie voor studenten is belangrijk. De cursusinformatie moet de student overzichtelijk voorzien van alle informatie. Studenten hebben op directe, gebruiksvriendelijke en efficiënte wijze toegang tot tentameninformatie. Het gaat hier om tentamenprocedures (tentamenprofielen, beoordelingscriteria, oefentoetsen) en het eigen geproduceerde tentamenwerk en de beoordelingen daarvan. De wijze waarop de toegang voor studenten wordt geregeld is in lijn met wettelijke kaders, met name de WHW en de AVG. De student mag rekenen op laagdrempelige online inzagemogelijkheden.

4 Innovatie: ontwikkeling van toetsmethodieken

Ideeën voor vernieuwing en verbetering van toetsing komen voort uit wetenschappelijk onderzoek (van de OU, maar uiteraard ook van anderen) naar toetsmethodieken (bijvoorbeeld peer review, beoordeling groepswork) en uit hands-on ervaringen met didactische werkvormen. Beide dragen bij aan de implementatie van vernieuwingen. Hierbij geldt dat een bevredigend gebruik in een enkele of een beperkt aantal cursussen onvoldoende garantie biedt voor OU-brede inzetbaarheid. Het blijft een vereiste om onderzoek te doen naar effect, schaalbaarheid en technische infrastructuur om antwoord te krijgen op de volgende vragen:

- is de methodiek effectief genoeg?
- kan de methodiek binnen de architectuur duurzaam gerealiseerd worden?
- kan de methodiek bedrijfseconomisch worden ingezet?
- draagt de methodiek bij aan het realiseren van het OU-onderwijsmodel?
- kan de methodiek in de breedte worden ingezet of zijn er ongewenste neveneffecten op bijzondere doelgroepen?

De vernieuwingen in (formatieve en summatieve) toetsing dienen daarbij goed aan te sluiten bij de maatschappelijke behoefte en het afnemend werkveld. In het toetskader wordt bijvoorbeeld gewezen op de volgende ontwikkelingen:

- samenwerken in multidisciplinaire teams aan complexe projecten
- behouden van basiskennis
- eigen verantwoordelijkheid voor professionele ontwikkeling
- professionele werkzaamheden als basis voor nieuwe leerervaringen

Er is dan ook bij met name de Faculteit Onderwijswetenschappen en in samenwerking met het Expertisecentrum Onderwijs onderzoek nodig naar de vraag hoe het beoordelen van bijvoorbeeld samenwerkend leren, e-portfolio's, learning analytics of co-assessment (kunnen) bijdragen aan het realiseren van de doelen zoals die zijn geformuleerd in het onderwijsmodel van de Open Universiteit.

Bijlagen

Bijlage 1 Leerdoelen, bijpassende gedragstermen en toetsvormen

Leerdoelen	Gedragstermen	Opdrachten/toetsvormen
Kennis, inzicht basisvaardigheden	Herinneren	Meerkeuze vragen
	Herkennen	Open vraag
	Samenvatten	
	Analyseren	
	Classificeren	
	Analyseren	
	Samenvatten	
	Oplossen	
	Berekenen	
	Afleiden	
	Opstellen	
	Inschatten	
	Geven voorbeeld	
	Toelichten	
Toepassen kennis, inzicht, methoden, criteria	Toepassen	Werkstuk
	Beoordelen	Thesis
	Construeren	Paper
	Maken	Programma
	Presenteren	Plan van aanpak
	Interviewen	Demonstratie
	Overtuigen	Observatie
	Reageren	Presentatie
	Experimenteren	Interview
		Peer review
	Rollenspel	
	Game	
Communicatieve vaardigheden; sociale vaardigheden	Afstemmen	Stage
	Afspreken	Projectonderwijs
	Ondersteunen	Werken in tweetallen
	Hulp vragen	Peer feedback
	Overleggen	Logboeken
	Conflicthantering	Observatie
	Feedback geven	
	Feedback vragen	
Regulatieve vaardigheden; inzicht eigen ontwikkeling en motivatie; inzicht in professioneel domein	Beschouwen	360 graden review
	Plannen	Reflectie verslag
	Analyseren	Portfolio
	Vragen	Persoonlijk opleidingsplan
	Reflecteren	Dialogoog

Bijlage 2 Richtlijnen voor toetsing

Indien het toepassen van in vergelijking met het verleden scherpere (algemene of additionele) richtlijnen vraagt om meer ontwikkel- en/of begeleidingscapaciteit dient hieraan tegemoet te worden gekomen door een uitbreiding van de personele formatie. Op individueel docent-niveau mogen de aangescherpte richtlijnen niet leiden tot een stijging van de werkdruk.

Algemene richtlijnen voor toetsing

- Bij elke cursus is sprake van de inzet van formatief toetsen en van summatief toetsen.
- Bij elke cursus is een cursusplan.
- In het cursusplan staat beschreven op welke wijze formatieve toetsing wordt ingezet. Bij cursussen met toetsvormen DIT, DGT en OMT wordt dat gerealiseerd door het beschikbaar stellen van voldoende voorbeeldtentamens. Bij cursussen met BV wordt dat vooral gerealiseerd door voorbeelden van goede uitwerkingen, het bekend maken van de criteria, en studietaken gericht op het oefenen met criteria.
- Bij elke cursus is een tentamenprofiel met als bijlage een toetsmatrijs of toetsplan. In het tentamenprofiel wordt beschreven op welke wijze de summatieve toetsing plaatsvindt. In de toetsmatrijs / het toetsplan wordt beschreven op welke wijze de beheersing van elk van leerdoelen met de toets worden onderzocht.
- Cursusplan, tentamenprofiel en toetsmatrijs worden gepubliceerd op de online cursusomgeving.
- Voor de afname van een toets (DIT, DGT, OMT, BV) zijn alle toetsonderdelen vastgelegd. Dit gaat om opgaven, opdrachten, sleutels bij meerkeuze vragen; antwoordmodellen en scorevoorschriften bij open vragen, beoordelingscriteria en beoordelingsprocedures bij BV.
- Er is heldere, uitgebreide instructie voor studenten gericht op de voorbereiding op de tentamenafnames bij DIT en DGT. Dit betreft zowel de toegestane hulpmiddelen als het technisch inrichten van de eigen computer voor een tentamensessie met proctoring. De instructies bestaan uit uitleg via korte video's en oefenen met proefopstelling van de eigen computer. Er is een actief beleid om deze instructies te verbeteren als duidelijk wordt dat (te) veel studenten zich vergissen bij de tentamensessies.
- De tentamensessies voor DIT, DGT en OMT zijn door de OU georganiseerd. DIT en DGT sessies duren 3 uur. Een OMT duurt 30-45 minuten.
- Voor het vaststellen van de uitslag bij DIT, DGT en OMT heeft de OU een uniforme regeling voor het bepalen van cijfers op basis van scores. Bij meerkeuzevragen vindt een correctie plaats voor de raadkans. De cesuur van een tentamen wordt bepaald op basis van een beheersingsstandaard van 55% van de maximaal te behalen punten. De cesuur kan door de examinerator – na de tentamenafname – worden bijgesteld op basis van fouten in de opgaven of het antwoordmodel. Indien gewerkt wordt met rubrics wordt de cesuur vastgesteld op basis van het aantal criteria x de score voor een voldoende.
- Voor elke opleiding is tabel waarin via leerlijnen wordt aangegeven hoe de cursus toetsing bijdraagt aan de uiteindelijke beheersing van de eindtermen.
- Bij elke opleiding wordt gebruik gemaakt van een e-portfolio voor het monitoren en begeleiden van de voortgang van studenten.
- Het eigenaarschap van het e-portfolio berust bij de student. De student bepaalt wie in welke rol gebruik mag maken van het e-portfolio. In de praktijk is het e-portfolio dus een gedeelde voorziening van tussen student en opleiding, waarbij de student ook de mogelijkheid heeft om een persoonlijk ontwikkelgedeelte te maken.

Additionele richtlijnen voor DIT

- De OU hanteert 1 norm voor de minimale omvang van itembanken en de minimale omvang van de clusters binnen de itembanken.
- De OU hanteert 1 norm voor de minimale omvang van de metadatering van de opgaven in itembanken.
- Voordat een itembank in productie gaat is ieder item door 1 redacteur, 1 toetskundige en 2 inhoudsdeskundigen goedgekeurd.
- Er is 1 norm voor de kritische minimale waarde van de moeilijkheidsgraad van een item (statistische analyse itemkwaliteit).
- Er is 1 norm voor de kritische minimale waarde van de slaagpercentages op een tentamen (statistische analyse struikelvak). De examiner rapporteert aan de examencommissie (CvE) minimaal jaarlijks of de slaagpercentages aan de norm voldoen.
- De examiner rapporteert jaarlijks aan de CvE over de kwaliteit van de itembank op basis van een statistische analyse. Bij cursussen met een omvangrijke studentpopulatie wordt twee maal per jaar een statistische analyse uitgevoerd.

Additionele richtlijnen voor DGT

- Voordat een toets in productie gaat is ieder item door 1 redacteur, 1 toetskundige en 2 inhoudsdeskundigen goedgekeurd.
- Na elke toetsafname volgt een statistische analyse die gericht is op het identificeren van mogelijke fouten in de opgaven. Op basis van deze analyse en eventueel reacties van studenten of surveillanten kan de score-cijfertransformatie en de cesuur worden bijgesteld door de examiner.

Additionele richtlijnen voor online mondelinge tentamens

Bij OMT wordt – met toestemming van de student – een opname gemaakt. Deze wordt vernietigd na afloop van de periode dat de student beroep kan aantekenen tegen de uitslag. Een student die geen toestemming geeft voor een achteraf te bekijken opname dient dit ruim van te voren te melden, zodat de opleiding in de gelegenheid is om een tweede docent te laten participeren tijdens het tentamen.

Additionele richtlijnen voor bijzondere verplichtingen

- De examiner stelt vooraf een toetsplan op van de inhoud van een bijzondere verplichting (BV) waarin vermeld staan: de inhoud van de BV (toetsvorm), de beoordelingscriteria en beoordelingsprocedure, normering en cesuurbepaling.
- De beoordelingscriteria en beoordelingsprocedure zijn onderdeel van de leerstof en worden online gepubliceerd in de cursus.
- Als voorbereiding op het tentamen is er in de cursusomgeving opgenomen:
 - minimaal 1 goed voorbeeld van een werkstuk;
 - uitleg van en toelichting op de criteria;
 - een studietaak gericht op het vaardig toepassen van de criteria bij het uitvoeren van de BV.
- Minimaal 1 virtueel contactmoment is gericht op het vaardig hanteren van de beoordelingscriteria bij het uitvoeren van de BV.
- Het eindwerkstuk (scriptie) van een masteropleiding wordt door minimaal twee docenten beoordeeld (vier-ogen principe) en in geval van gebrek aan overeenstemming (het voorgestelde eindcijfer verschilt meer dan 1,0 punt op een schaal van 1-10) wordt een derde beoordelaar gevraagd.

- De faculteit neemt maatregelen om de objectiviteit van de beoordelingen te onderzoeken.
- De faculteit rapporteert jaarlijks over deze maatregelen.
- De faculteit neemt maatregelen om onregelmatigheden bij BV te voorkomen. Deze maatregelen omvatten minimaal:
 - instructie en oefening in het vaardig academisch schrijven, met name het omgaan en opnemen van informatie uit bronnen (preventie);
 - onderzoek naar plagiaat in werkstukken.
- De examinerator legt de inhoudelijke motivering van het tentamenresultaat vast in het beoordelingsformulier.
- Het werkstuk van de student en het ingevulde beoordelingsformulier worden toegevoegd aan het archief van de OU en gedurende 12 jaar (zijnde de som van de termijnen van twee accreditatieperiodes) bewaard.
- Het werkstuk van de student en het ingevulde beoordelingsformulier worden toegevoegd aan het e-portfolio van de student.

Additionele richtlijnen voor cursussen met een mix van toetsvormen

Er is 1 tentamenprofiel bij een cursus met een mix van toetsvormen. Voor elke toetsvorm wordt een toetsmatrijs (in geval van DIT, DGT of OMT) of toetsplan (in geval van BV) opgesteld.

Additionele richtlijnen voor e-portfolio's

- Elke opleiding heeft een plan voor het gebruik van e-portfolio's waarin minimaal is opgenomen:
 - de inhoud van het portfolio;
 - de frequentie van en de wijze waarop het portfolio gebruikt wordt gedurende de opleiding.
- De student is eigenaar van het portfolio en besluit wie (in welke rol) toegang heeft tot dit portfolio.

